

Aan de gemeenteraad

datum	11 november 2025
behandeld door	I. Schippers
ons kenmerk	2025-0109387
doorkiesnummer	14078
Onderwerp	Ontwikkelingen en toekomstperspectief opvang vluchtelingen in Papendrecht

Geachte mevrouw, heer,

Op 11 juli 2024 heeft de gemeenteraad unaniem de Langetermijnvisie Opvang Vluchtelingen vastgesteld. Daarmee is kader en koers bepaald voor de wijze waarop Papendrecht de komende jaren wil en kan klaarstaan voor mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld.

Papendrecht kent een geschiedenis van betrokkenheid bij opvang. Tijdens de Eerste Wereldoorlog bood Papendrecht onderdak aan ongeveer 2.000 Belgische vluchtelingen. In recentere jaren heeft de gemeente noodopvang geboden tijdens landelijke piekmomenten en zich flexibel opgesteld bij crisishulpverlening. Van 2002 tot 2006 was er zelfs een asielzoekerscentrum met een capaciteit voor 350 personen. Vanaf 2022 zijn we actief geworden in de opvang van Oekraïense ontheemden, op verzoek van het Rijk en de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Vervolgens heeft de gemeente in 2023 en 2024 stappen gezet naar structurele opvangvormen. Dit is daarna ook vervat in het bod in het kader van de Spreidingswet. De inzet van Papendrecht is altijd gebaseerd op het nemen van verantwoordelijkheid, binnen de grenzen van wat mogelijk en haalbaar is.

Dilemma's en ontwikkelingen

Nu - bijna anderhalf jaar na het vaststellen van de langetermijnvisie vluchtelingen - is de opgave van vluchtelingenopvang allesbehalve kleiner geworden. En ondanks de invoering van de Spreidingswet blijft de opvangcapaciteit in Nederland een groot probleem. Daarnaast nemen de maatschappelijke zorgen over het thema zeker niet af. En er is ook een toenemende vraag om meer interactie en transparantie in besluitvorming.

Ook in Papendrecht worstelen we met de opvang van asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen. En met de huisvesting van statushouders door de krapte op de woningmarkt. In alle gevallen komen we niet tot een invulling van de indicatieve of wettelijk verplichte opgaven. En waar we tot nu toe dachten dat de opvang van Oekraïners een inspanningsverplichting was is dit inmiddels recent door de rechter ook als resultaatsverplichting bestempeld. Regionaal is er bovendien veel druk op de opvang van Oekraïners vanwege de sluiting van de grote opvanglocatie Crown Point in Dordrecht.

De opgave en invulling voor Papendrecht in enkele getallen:

- De taakstelling is op dit moment 163 asielzoekers, waarvan we er momenteel aan de Seringenstraat 50 alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv-ers) huisvesten.
- Verder hebben we een indicatieve taakstelling van 256 Oekraïners, waarvan er aan de Poldermolen 55 zijn gehuisvest.
- Daarnaast is er een achterstand van ruim 50 te huisvesten statushouders.

De locatie aan de Weteringsingel wordt voorbereid voor de komst van 80 amv-ers begin 2026. Ondertussen loopt ook de afgesproken maximale termijn van de opvang aan Seringenstraat op 1 april 2026 af. Daarover moet een besluit worden genomen: óf een verlenging/nieuwe bestuursovereenkomst óf het beëindigen van de opvang van amv-ers daar.

Besluiten college

Het college heeft bij het aangaan van de bestuursovereenkomst voor de opvang van amv-ers in de Seringenstraat besloten dit voor maximaal 3 jaar te doen. Het college hecht eraan om de afspraken hierover na te komen. Het college heeft dan ook besloten om de locatie voor de opvang van amv-ers aan de Seringenstraat niet te verlengen.

Dat betekent in het kader van de Spreidingswet ook dat ons bod vooralsnog niet waargemaakt kan worden :

Daarnaast heeft het college besloten te onderzoeken of de per 1 april 2026 vrijkomende locatie aan de Seringenstraat voor de opvang van Oekraïners kan worden ingezet. Maar hierover willen we pas een definitief besluit (go/no go) nemen nadat de omwonenden zijn gehoord en de raad in een meer openbare en transparante wensen- en bedenkingenprocedure haar oordeel aan het college heeft meegegeven.

De redenen voor de besluiten zijn divers. Zo wil het college meer balans aanbrengen tussen de asielopvang en de opvang van Oekraïners. Ook biedt zij met deze keuze het COA de maximale mogelijkheid tot een vliegende start aan de Weteringsingel, door het kunnen laten overgaan van zoveel mogelijk amv-ers van de Seringenstraat; amv-ers waarvan het grootste deel inmiddels meer geïntegreerd is en bekend met Papendrecht. Ook worden hiermee de zorgen van dagbesteding en scholing vanaf dag één van de opening aan de Weteringsingel ondervangen. De voorbereidingen voor de opvanglocatie aan de Weteringsingel bevinden zich momenteel in de afrondende fase van de ruimtelijke procedures, waarmee de opening begin 2026 wordt verwacht.

Hoe verder?

De eerste stap is alle betrokkenen van de besluiten op de hoogte te brengen. Soms één op één, maar ook door middel van nieuwsberichten en persgesprekken.

Daarnaast is het zaak om voor de potentiële andere invulling gesprekken aan te gaan met de eigenaar en omwonenden van het gebouw aan de Seringenstraat. Evenals het vormgeven aan de beoogde meer openbare en transparante wensen- en bedenkingenprocedure. Om deze daarna samen met de raad te doorlopen.

Tot slot zullen we ook de komende jaren met het vluchtelingenvraagstuk aan de slag moeten. Periodiek - het volgende moment is uiterlijk 1 februari 2026 - publiceert het ministerie het nieuwe verdeelbesluit waarmee naar verwachting een extra opgave aan Papendrecht wordt toebedeeld. Dit noopt om te blijven zoeken naar (duurzame) locaties voor opvang, zoals we ook hebben vastgelegd in de Langetermijnvisie opvang vluchtelingen. Een Langetermijnvisie waarover ook een nieuwe gemeenteraad zich opnieuw kan uitspreken.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

J.M. Ansems

M.J.M. van Driel